

ALAM-PEDJA LOODUS- KAITSEALA

2010. aasta külastaja-
uuringu tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

Alam-Pedja looduskaitsealal koguti 2010. aastal 118 ankeeti, enamus ankeete koguti Selli-Sillaotsa õpperajal, sest Kirna õpperajal oli liikumine sildade halva olukorra tõttu piiratud.

Tulemused

Alam-Pedja looduskaitseala külastajate hulgas oli 52% naisi ja 48% mehi. Suurimad külastajagrupid olid 45-54 (26% vastajatest), 35-44 (23%) ja 25-34 (20%) aastased. 50% külastajatest oli kõrg-, 22% nii keskeri- kui keskharidusega. Looduskaitseala külastajatest 96% elab Eestis. Suurim hulk Eestis elavatest külastajatest elab järgmistes omavalitsustes: Tartu (59%), Laeva vald (8%), Tallinn (7%), Jõgeva linn (5%) ja Elva linn (4%). Ala külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (70%), üksikkülastajaid oli 27%. Peaaegu igasse kolmandasse seltskonda kuulus alla 15-aastaseid liikmeid. Liikumispuudega inimesi oli kahes seltskonnas. Põhiliselt koosnes seltskond oma pere liikmetest (74%) või sõpradest (20%). Alam-Pedja looduskaitseala oli reisi ainsaks või tähtsaimaks sihtpunktiks 91% külastajatest.

Alam-Pedja looduskaitseala tähtsaim külastusobjekt oli Selli-Sillaotsa õpperada (90% vastanutest oli käinud või kavatses seekordsel külastusel minna). Kirna õpperajal oli liikumine sildade halva olukorra tõttu piiratud. Keskmiselt külastati ühe külastuse jooksul 1,1 looduskaitseala objekti.

Alam-Pedja looduskaitseala külastustest 41% tehakse sügisel (september-november), 33% suvel (juuni-august), 15% kevadel (aprill-mai) ja 10% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 93% kõigist külastajatest ja nad viibisid alal keskmiselt 3,2 tundi (mediaan 3 tundi). Ööbijaid oli 7% ja nad viibisid alal keskmiselt 1,4 ööpäeva (mediaan 1 ööpäev). Esimest korda Alam-Pedja looduskaitsealal viibijaid oli 26% külastajatest.

Külastajatest 68% oli saanud infot ala kohta tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 29% RMK kodulehelt, 9% nii muudelt lehekülgedelt internetist kui kaartidelt, 7% viidastuselt looduses ja 32%-le oli koht varasemast tuttav.

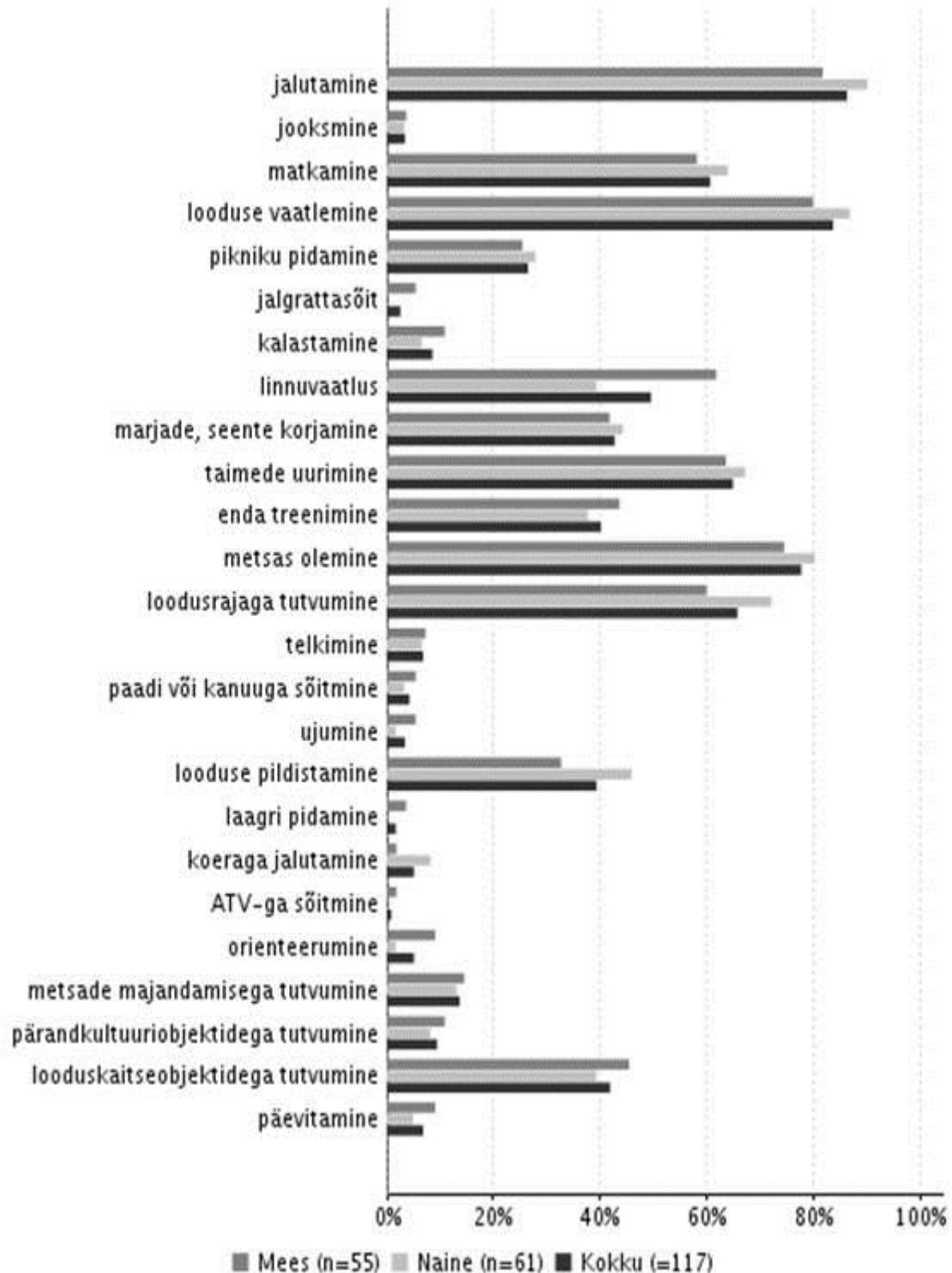
Külastajate piirkondliku rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsesid teha alal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 16% alal käinutest kinnitas, et oli külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 23.07 eurot (mediaan 9.58 eurot).

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, mürast ja saastest eemal viibimine, meelerahu, stressi maandamine, omaette olemine ja meeldivad varasemad kogemused.

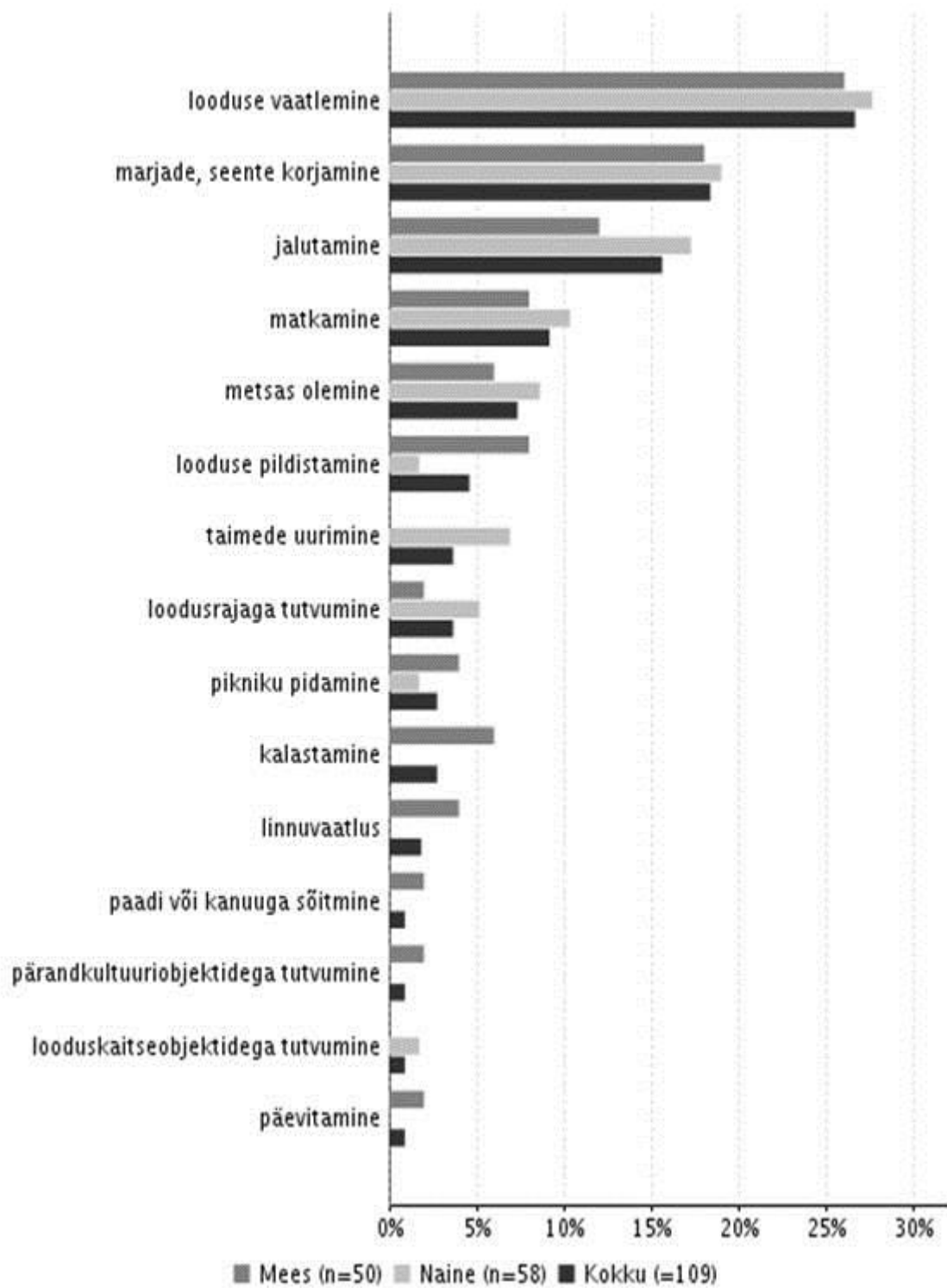
Põhilised tegevused, milles osaleti või kavatseti osaleda Alam-Pedja looduskaitseala külastuse ajal, olid jalutamine, looduse vaatlemine, metsas olemine, loodusrajaga tutvumine, taimede uurimine, matkamine, linnuvaatlus, marjade, seente korjamine, looduskaitseobjektide tutvumine, enda treenimine ja looduse pildistamine (Joonis 1). Kõige olulisemaks tegevuseks oli

looduse vaatlemine, järgnesid marjade, seente korjamine ja jalutamine (Joonis 2).

1.1. Tabelid ja joonised

Joonis 1. Tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle küllastuse ajal

Joonis 2. Vastanute kõige olulisem tegevus selle külastuse ajal

Üldiselt hinnati looduskaitseala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid külastajad käimlate (94% hindas kas väga või küllaltki heaks), radade (93%), infostendide (89%), parkimiskohtade (87%) ning viidastuse (81%) kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavatele teenustele (80% hindas kas väga või küllaltki halvaks), erivajadustega inimestega arvestamisele (54%), lõkkepuudele (20%), teedevõrgustikule (11%), tuletegemiskohtadele (18%), jäätmemajanduse korraldamisele (19%) ja kirjalikule infomaterjalile (15%), osasid halva kvaliteedi hinnangu saanud teenuseid hindas üsna väike hulk külastajatest. Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 95% vastajatest. Alam-Pedja looduskaitseala külustus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele. Külustust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati väga madalalt.

Alam-Pedja looduskaitseala võrreldav külustajarahuloluindeks on 4,49 (üleriigiline loodusala külustajarahuloluindeks on 4,27).